

[Lange.]

Vanskelighed ved at forene Venstres og Det konservative Partis Opfattelse.

Den højtærede Indenrigsminister sagde, at vi altid gjorde den Anskuelse gældende, at Renteforholdene maatte rette sig efter den økonomiske Tilstand i Samfundet, og vi stillede os derved i Modsætning til Udviklingen i alle andre Lande. Jeg forstaaer ikke, hvad den højtærede Indenrigsminister sigter til, naar han siger, at Udviklingen i alle andre Lande har været den, at man gennem Lovgivningsforanstaltninger har presset Renten ned. I hvert Fald hvad angaar de Lande, hvis økonomiske Udvikling har været et Forbillede for os, kender jeg ikke noget til dette. At man i mange Lande har søgt at gennemføre en Konvertering, strider jo ikke mod Rigtigheden af den Anskuelse, jeg har gjort gældende, for hvad er det, man har gjort? Man har ikke gjort det, som den højtærede Indenrigsminister ønsker: øve Indflydelse paa Renten, for det kan man efter min Opfattelse ikke, men man har ladet den store Pengerigelighed med den deraf følgende lave Rente øve Indflydelse paa Laanene paa langt Sigt og derved gennemført Konverteringen. Og det er den eneste Maade, man kan gennemføre en Konvertering paa. Naar der ogsaa i vort Land har været en stor Pengerigelighed og har været Betingelser til Stede for en lav Rente, saa har der været Konverteringsmuligheder. Jeg nærer ingen som helst Tvivl om, at hvis den højtærede Indenrigsminister havde ladet være med at gøre saa mange mislykkede Forsøg paa at gennemføre en Konvertering, var vi kommet meget længere frem med Hensyn til Gennemførelse af Konverteringen, end Tilfældet er. Saa havde vi maaske ikke staaet over for det Sammenbrud, den Stranding af Konverteringsplanerne, som Resultatet jo blev. Hvis derfor Forholdene igen udvikler sig saadan, at Pengerigelighed skaber en naturlig lav Rentefod, saa kan man efter det, der nu er sket — idet jeg antager, at man ikke vil gøre flere af den Slags Forsøg, men søge at skaffe Ro om Pengeforholdene —, udmærket godt igen komme til at opleve, at der kommer naturlige Konverteringstilstande til Stede. Man maa derfor haabe, at den højtærede Indenrigsminister ikke vil gøre flere mislykkede Forsøg.

Den højtærede Indenrigsminister pegede paa, at der skulde være en Forskel mellem vor Opfattelse af Renteforholdene og den Stilling, vi indtog med Hensyn til en Kornordning, og det ærede 9de Medlem for 1ste Kreds (Buhl) sagde, at vi i alle andre Forhold

ønskede, at Staten skulde træde regulerende til. Jeg gaar ud fra, at det har været en Fortalelse af det ærede Medlem, mon det ikke var egne Ønsker, han forvekslede med vore Ønsker? Det ærede 9de Medlem for 1ste Kreds sagde, at i alle andre Forhold ønskede vi, at Staten skulde træde regulerende til. Det er et socialdemokratisk Ønske, men det er absolut ikke et Ønske fra vor Side. Vore Ønsker gaar i Retning af, at Staten i de færrest mulige Forhold skal træde regulerende til; og at vi gennem en Kornordning, gennem en Afgift paa udenlandsk Korn mener at kunne skabe en bedre Pris paa Kornet her i Landet, strider ikke mod økonomiske Naturlove. Det er tværtimod den Fremgangsmaade, man altid har benyttet, naar man har ønsket at naa dette økonomiske Maal, saa en Sammenligning mellem disse Forhold kan absolut ikke drages.

Det ærede 9de Medlem for 1ste Kreds udtalte, at man ikke maatte se bort fra det psykologiske Moment. Deri er jeg enig med det ærede Medlem, men det er det, Regeringspartierne har gjort; i Stedet for at tage Hensyn hertil har man ved mange mislykkede Forsøg og ved mange uheldige Udtalelser skabt en Uro, som netop maatte føre til det modsatte af, hvad man tilsigtede.

Det ærede Medlem brugte det Udtryk, at vi ønskede, man skulde gaa Tvangsauktionernes Vej. Nej, det ønsker vi ikke, og jeg ved heller ikke, om det ærede Medlem vil paastaa, at det Forslag, der gennemføres her i Dag, vil skabe flere Tvangsauktioner, end hvis man havde gennemført det Forslag, som Regeringspartierne stod paa. Jeg tror ikke, man vil paastaa dette.

Jeg vil til Slutning sige — og det er denne Opfattelse, der er bestemmende for den Stilling, vi tager —, at den eneste Mulighed for en Rentesenkning, det eneste, der i hvert Fald paa langt Sigt kan muliggøre en Rentesenkning, er, at der skabes rigelig Kapital her i Landet. Paa dette som paa alle andre Omraader gælder det nu engang, at Prisen sættes under Hensyn til Tilbud og Efterspørgsel. Kan den højtærede Indenrigsminister skabe rigelig Kapital i dette Land, saa kan vi faa en lav Rente. Men en af de allervigtigste Betingelser for at skabe rigelig Kapital er, at der foregaar den nødvendige Opsparing, og endvidere, at man drager de videste Kredse af Befolkningen ind i denne Opsparing. Opsparingen i et Land som Danmark kan ikke ske gennem de faa; den skal ske gennem de mange, mange smaa Bidrag. Derfor mener vi, at hvis man vil skabe et naturligt lavt Renteniveau i vort